

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

T.a.v. de minister van Natuur en Stikstof, mevrouw van der Wal- Zeggelink

Voorschoten, 9 juni 2022

Betreft: Internetconsultatie wijziging Regeling Natuurbescherming omtrent haas en konijn

Geachte mevrouw van der Wal- Zeggelink,

Als Boeren Natuur Zuid-Holland vertegenwoordigen wij 8 lokale Collectieven met hun weidevogelbeschermers en andere vrijwilligers in Zuid-Holland. Ieder jaar doen alle vrijwilligers hun uiterste best om ervoor te zorgen dat er voldoende weidevogelkuikens groot worden om de populaties van weidevogelsoorten in stand te houden.

De ontwikkeling van de populaties van de weidevogelsoorten staan, zoals u waarschijnlijk bekend is, zwaar onder druk. Zowel door verlies van geschikt biotoop als door een enorme predatiedruk, lukt het veel weidevogelouders niet meer om voldoende jongen groot te brengen om de aantallen vogels op peil te houden, laat staan te groeien. Op het vlak van predatiebeheer (regulering van roofdiersoorten als vos en zwarte kraai) is de samenwerking tussen onze vrijwilligers en die van de Wildbeheereenheden van groot belang. Samen zorgen zij ervoor dat de weidevogels meer kansen krijgen om hun kuikens te laten uitvliegen.

Nu u voornemens bent om de jacht op de haas en het konijn (deels) niet te openen, maken wij ons ernstige zorgen over het voortbestaan van deze goede samenwerking tussen jagers en weidevogelvrijwilligers. Terwijl die samenwerking essentieel is voor succesvol weidevogelbeheer. Onderstaand vindt u de beweegredenen die leiden tot deze zorgen:

- De rapporten die hebben geleid tot uw voornemen, zijn gebaseerd op data vanuit het NDFF. Deze database maakt geen gebruik van de data die via het FRS-systeem van de jagers is aangeleverd. Veelal gaat het om data aangeleverd door vogeltellers die “toevallig” ook hazen en konijnen waarnamen en registreerden. Wij als Boeren Natuur Zuid-Holland zijn zelf een monitoringsorganisatie voor vogels en verbazen ons over deze keuze. Vrijwilligers voeren veelal alleen die informatie in die van hen gevraagd wordt. Slechts een klein deel van die vrijwilligers voert ook waarnemingen in die buiten de eigenlijke informatievraag liggen. Bovendien tellen vogeltellers vaak overdag, terwijl hazen voornamelijk in schemer en donker actief zijn. De data vanuit NDFF zal vanwege deze beide redenen, naar ons idee, een (significante, misschien zelfs grove) **ondertelling** weergeven van de aanwezigheid van hazen en konijnen in het veld en is daardoor geen goede basis voor een onderzoek naar de Staat van Instandhouding van deze dieren.
- Voor een goede inschatting van de aanwezigheid van wilde dieren is expertise en tijd nodig. Jagers, verenigd in de Wildbeheereenheden, zijn zeer goed op de hoogte van de samenstelling van de wildstand in “hun” gebieden. Men is vaak bij nacht en ontij aanwezig in de velden en heeft een **goed beeld van de aanwezige fauna** en het benodigde evenwicht om het ecosysteem in stand te houden. Men neemt daarbij ook geregeld zelf het besluit om

tijdelijk een soort niet te bejagen bij afnemende aantallen, zoals bij een door ziektes geplaagde populatie. Voorbeeld hiervan zijn de situaties waar in de praktijk niet op konijnen wordt gejaagd, omdat de populatie ter plekke onder druk staat. Jagers zijn goed in staat zelf deze besluiten te nemen en te onderbouwen.

- Het verminderen van de soorten op de wildlijst, leidt (zeker als dit gebeurt op basis van discutabele gronden, zoals hierboven uitgelegd) bij de jagers tot het gevoel niet in serieus genomen te worden als professioneel opgeleide vrijwilligers. Wij weten uit onze ervaring als vrijwilligersorganisatie dat dit de **motivatie van vrijwilligers** ernstig aan zal tasten. Dit betekent dat inperken van de wildlijst in de praktijk zal leiden tot vrijwilligers die ophouden en/of niet instappen. Hierdoor zullen de in de wet genoemde Wildbeheereenheden moeite krijgen om de bezetting in de velden op peil te houden. Bovendien zal het lastig worden de organisatie (besturen) van de Wildbeheereenheden nog rond te krijgen. Hiermee zullen gaten gaan vallen in het fijnmazige, door de KNJV geïnitieerde, netwerk van Wildbeheereenheden in Nederland.
- De Wildbeheereenheden zijn op dit moment de aanspreekpunten van de provincies voor het verlenen van ontheffingen en opdrachten tot schadebestrijding. Ook de aanpak van predatoren van weidevogel(kuiken)s valt onder dit provinciale systeem van ontheffingen. Hiermee wordt dus ook de **basis van het predatiebeheer ten behoeve van de weidevogels aangetast**, waardoor de weidevogels nogmaals een zware slag te verwerken zullen krijgen. Een slag die de populaties van soorten als grutto en scholekster beslist niet aankunnen. Daarmee zal tevens het in 2022 geïntroduceerde Aanvalsplan Grutto, waarvoor door het Rijk vele miljoenen zijn uitgetrokken en waarin predatiebeheer een onmisbare plaats inneemt, grote schade oplopen. Biotoopverbetering leidt alleen in combinatie met predatiebeheer tot verbetering van de leefomstandigheden van de vogels. Het evenwicht in de wildstand is op dit moment dusdanig uit balans dat predatiebeheer een voorwaarde is voor mogelijk succes. Onze ervaren en kundige vrijwilligers hebben de, net zo ervaren en kundige, vrijwillige jagers hard nodig om dit Aanvalsplan Grutto tot een succes te maken.

Al met al zie wij het bestaande systeem van zorg rondom weidevogels, bestaande uit vrijwilligers van onze vogelwachten, agrarische collectieven, hun boeren en jagers van de Wildbeheereenheden wankelen en mogelijk zelfs uiteenvallen als u uw voornemen tot het (deels) niet openen van de jacht op haas en konijn doorzet. Wij verzoeken u dan ook met klem om dit voornemen niet tot uitvoer te brengen, maar het vertrouwen en de verantwoordelijkheid bij de jagers te laten. Zij zijn prima in staat om dit te dragen!

Hoogachtend,

Namens BoerenNatuur Zuid-Holland

Ed de Meijer

Secretaris